

Sygn. akt III Ca 601/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR (del.) Roman Troll

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko U. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 grudnia 2013 r., sygn. akt II C 247/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 601/14

UZASADNIENIE

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniosła przeciwko U. W. pozew o zapłatę kwoty 4.948,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 października 2011 r. oraz domagała się zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka podniosła, iż w dniu 8 września 2011 r. upoważnieni przedstawiciele powódki przeprowadzili kontrolę instalacji elektrycznej w lokalu zajmowanym przez pozwaną pod adresem: G., ulica (...). Podczas czynności sprawdzających stwierdzono nielegalny pobór energii elektrycznej polegający na poborze prądu bez zawarcia umowy z powodowym przedsiębiorstwem energetycznym. Wartość faktycznie pobieranej energii elektrycznej wynosiła 4,26A. Kontrolerzy zlikwidowali nielegalnie podłączenie. Powódka wskazała, że pozwana uznała prawidłowość ustaleń kontrolnych, albowiem nie wniosła pisemnych zastrzeżeń do protokołu. Ponadto powódka podała, iż pozwana uznała roszczenie, gdyż wystąpiła z wnioskiem o rozłożenie zadłużenia na raty, na co powódka wyraziła zgodę.

W dniu 7 listopada 2012 r. Referendarz Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach w sprawie o sygn. akt II NC 3895/12 wydał w postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana U. W. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty. Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w części, wskazując, iż kwestionuje należność co do kwoty 4.105,72 zł albowiem powód znacznie zawyżył kwotę roszczenia, uznając jednocześnie roszczenie co do kwoty 843 zł. Pozwana przyznała, że w okresie od 1 września 2011 r. do 8 września 2011 r. za pomocą przedłużacza pobrali z mężem prąd z mieszkania ówczesnego sąsiada- J. K.. Pozwana podała, że w tym okresie istniał spór pomiędzy nią, a powódką o wysokość rachunków z tytułu energii elektrycznej, nadto nie wiedziała, że sąsiad pobiera prąd nielegalnie. Pozwana wskazała, że nie zgadza się z żadaną kwotą, ponieważ powódka, pomimo ustalenia wysokości poboru prądu – 4,26A zastosowała maksymalną stawkę poboru energii, stosowaną w przypadku braku możliwości rozliczenia ilości nielegalnie pobranej energii. Ponadto pozwana zarzuciła, iż nie poinformowano jej o 7-dniowym terminie na zgłoszenie uwag dotyczących przeprowadzonej kontroli. Podniosła, iż kwota, którą zobowiązana jest zapłacić powinna zostać obliczona na podstawie pkt 7.2 lub 7.3 Taryfy, gdyż w czasie kontroli dokonano pomiaru prądu, a zatem można obliczyć realną wartość prądu pobranego przez pozwaną.

Wyrokiem z dnia 5 września 2012r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanej U. W. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 4.948,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 października 2011 r., zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; wyrokowi w punkcie pierwszym nadał rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 843 zł.

Rozstrzygnięcie poprzedzono ustaleniem, że U. W. zajmowała lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...). Z lokalu mieszkalnego zajmowanego przez pozwaną, latem 2011 r. został wymontowany przez powódkę licznik energii elektrycznej. Po wymontowaniu licznika pozwana korzystała z energii elektrycznej za pośrednictwem przedłużacza podłączonego do instalacji elektrycznej w mieszkaniu sąsiada - J. K.. Pozwaną U. W. nie łączyła z powódką umowa o sprzedaży energii elektrycznej i świadczenie usług przesyłowych w zakresie energii elektrycznej dostarczanej przez powódkę do mieszkania położonego w G. przy ul. (...), a zajmowanego przez J. K..

W wyniku kontroli instalacji elektrycznej przeprowadzonej w dniu 8 września 2011 r. przez upoważnionych pracowników powódki: D. H. i I. W., stwierdzono w lokalu numer (...) położonym przy ulicy (...) w G., zajmowanym przez pozwaną, brak licznika energii elektrycznej oraz pobór energii elektrycznej za pośrednictwem przedłużacza elektrycznego przeciągniętego na zewnątrz budynku z lokalu numer (...) przy ul. (...). Pobór prądu podczas kontroli faktycznie wyniósł 4,26 A. Podczas kontroli pozwana nie była obecna. Obecny był jej mąż- S. W., który nie wyraził zgody na przeprowadzenie przez kontrolerów inwentaryzacji znajdujących się w lokalu odbiorników energii elektrycznej.

Powódka wystawiła notę obciążeniową za nielegalny pobór energii elektrycznej na kwotę 4.948,72 zł wystawioną na podstawie art. 57 ust. 1 z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne oraz obliczoną na podstawie punktu 7.2 Taryfy dla Energii Elektrycznej tytułem opłaty za nielegalnie pobraną energię elektryczną, przy uwzględnieniu stawki (...). Na wniosek pozwanej należność wynikająca z noty obciążeniowej została rozłożona na raty. Pozwana nie uregulowała należności za nielegalny pobór energii elektrycznej na rzecz powódki.

W oparciu o powyższe okoliczności Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że roszczenie powódki jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

W niniejszej sprawie bezsporny był fakt, iż pozwana pobierała energię elektryczną nie za pośrednictwem własnego układu rozliczeniowo-pomiarowego, lecz pobierała ją za pośrednictwem układu znajdującego się u sąsiada – w lokalu nr (...). Stron postępowania jednocześnie nie łączyła umowa o sprzedaży energii elektrycznej i o świadczeniu usług przesyłowych. Zakwestionowana została natomiast prawidłowość wyliczenia noty obciążeniowej. Wobec faktu, iż pozwana pobierała energię elektryczną bez umowy, doszło do wypełnienia znamion nielegalnego poboru energii elektrycznej z art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Natomiast na podstawie z art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego stwierdzenie, że miał miejsce nielegalny pobór energii daje podstawę do

obciążenia opłatą za nielegalnie pobraną energię w wysokości wynikającej z taryfy, przepis ten wprowadza zatem szczególny rodzaj odszkodowania obciążającego odbiorcę względem dostawcy oraz szczególny sposób liczenia tego odszkodowania. Opłata za nielegalny pobór energii stanowi ryczałtową rekompensatę za pobraną energię, uszkodzenie sieci i urządzeń pomiarowych, jej celem nie jest tylko prosty zwrot należności za dostarczaną energię, ale też stanowi ona rekompensatę za wszystkie poniesione szkody w związku z nielegalnym poborem.

Sąd uznał, że powódka prawidłowo i zgodnie z zasadami wynikającymi z (...) ustaliła w nocie obciążeniowej wysokość opłaty, do uiszczenia której zobowiązana jest pozwana. Zastosowanie bowiem znajduje w sprawie punkt 7.1. ppkt 1 Taryfy, zgodnie z którym przez nielegalny pobór energii elektrycznej należy rozumieć pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy. W realiach niniejszej sprawy nie może znaleźć zastosowania pkt 7.3 lub 7.4 lub 7.5 Taryfy, albowiem dotyczą one sytuacji wskazanej w punkcie 7.1. ppkt 2 Taryfy, czyli pobierania energii elektrycznej z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo- rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ, a pozwana pobierała energię bez zawarcia umowy, czyli zgodnie z pkt 7.1 ppkt 1 Taryfy. Zatem wysokość opłaty została obliczona zgodnie z pkt 7.2. Taryfy. Zastosowano maksymalną wysokość opłaty wynikającą z pkt 7.2 ppkt 1 i 2 lit a Taryfy, gdyż z uwagi na niewyrażenia zgody przez obecnego w czasie kontroli w mieszkaniu pozwanej S. W., nie było możliwości skontrolowania wielkości mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników i ustalenia w ten sposób ilości rzeczywiście pobieranej energii elektrycznej. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc. Mając na uwadze uznanie powództwa, co do kwoty 843 zł., zgodnie z treścią art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. sąd nadał klauzulę natychmiastowej wykonalności co do tej kwoty o czym orzeczono w punkcie czwartym wyroku.

W apelacji od powyższego wyroku pozwana zarzuciła błędną interpretację taryfy V. i nieuwzględnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach w sprawie IX W106/12, który umorzył postępowanie w sprawie nielegalnego poboru prądu, w którym Sąd wskazał, że wartość mienia nie przekracza 250 zł. W oparciu o przedstawione zarzuty pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku w pkt.1 w całości odrzucając roszczenia powoda, w pkt. 2 dotyczących zwrotu kosztów procesu, obciążając kosztami procesu powoda, pkt.3 na kwotę zero zł i wniosła o umorzenie kosztów postępowania. Wskazała, że Sąd potwierdził fakt pomiaru pobieranej energii „wynosiła 4,26A”, a więc można wyliczyć realne roszczenie powoda w oparciu o pkt. 7.2 lub pkt 7.3 tzw. taryfy. Podniosła, że wystąpiła o rozłożenie na raty ewentualnych roszczeń powoda, gdyż nie została poinformowana o możliwości odwołania się od sposobu i wysokości naliczenia roszczeń powoda,, a nadto nie mogła wnieść zastrzeżeń do protokołu kontroli, gdyż nie była obecna przy kontroli, natomiast kwota roszczeń powoda błędnie wynika z zastosowania pkt. 7.5 taryfy, gdyż punkt ten dotyczy sytuacji braku możliwości ustalenia wysokości poboru energii co stoi w sprzeczności z ustaleniami Sądu Rejonowego. Ponadto wskazała, że Sąd Rejonowy pominął postanowienie i uzasadnienie Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział IX Karny, który uznał, że nie przekroczono kwoty 250 zł ewentualnych roszczeń, tzn. że szkoda nie przekroczyła kwoty 250zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 kpc. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie.

Sąd Odwoławczy podzielił również ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy, opartą na art. 46 i art. 57 Prawa energetycznego, jak i aktach prawnych wydanych na podstawie delegacji ustawowej, dotyczących taryfy, wysokości poszczególnych kosztów i zaliczenia poszczególnych elementów rozliczeniowych w tym zakresie.

Odnosząc się kolejno do zarzutów apelacyjnych, dotyczących zastosowania przez Sąd błędnej interpretacji taryfy, Sąd Odwoławczy nie znajduje podstaw do zakwestionowania zastosowanej w zaskarżonym orzeczeniu taryfy, bowiem pkt 7 Taryfy mówi o opłacie za nielegalne pobieranie energii elektrycznej, a to nastąpiło jeśli chodzi o mieszkanie, którego

najemcą jest pozwana. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż strona powodowa jest jedynym dystrybutorem energii elektrycznej i w tym wypadku okoliczność uzyskania energii elektrycznej z innych źródeł i miejsc podłączenia tej energii należy uznać za nielegalne za czym przemawiają również okoliczności wskazujące na istnienie zamontowanej linii na zewnątrz budynku czy też braku szczególnej ostrożności pozwanej, w sytuacji kiedy miała możliwość ustalenia, iż tenże lokator z którym podłączyła się celem poboru energii elektrycznej nie posiada licznika, albowiem było to możliwe również na zewnątrz, a nie tylko w mieszkaniu lokatora. Sąd Odwoławczy uznał, że wskazane okoliczności wyczerpują znamiona nielegalnego poboru energii elektrycznej bez istnienia umowy po stronie pozwanej.

Rozpoznając kolejne zarzuty apelacji, należy stwierdzić, iż zarzut pozwanej, iż kontrolerzy mieli możliwość swobodnego dostępu do poszczególnych odbiorników, które pobierają energię elektryczną w mieszkaniu pozwanej, nie jest zgodna dokumentacją podpisaną przez męża pozwanej, albowiem z załącznika szczegółowego do protokołu kontroli przeprowadzonej w dniu 8 września 2011r., podpisanego przez męża pozwanej, wynika wprost, iż nie wyraził on zgody na inwentaryzację odbioru energii elektrycznej. Nie sposób zaś podzielić zarzutów skarżącej, iż powódka była w stanie prawidłowo ustalić zakres możliwości pobierania energii elektrycznej w mieszkaniu pozwanej.

Na uwzględnienie nie zasługuje nadto zarzut nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji orzeczenia, które zapadło w postępowaniu karnym, albowiem orzeczenie to dotyczy umorzenia postępowania karnego przeciwko mężowi pozwanej S. W., wobec tego że czyn nie zawiera znamion wykroczenia, należy bowiem zwrócić uwagę, iż kwestia nielegalnego poboru energii elektrycznej bez umowy nie musi być kwalifikowana wyłącznie poprzez uznanie, iż nastąpiło naruszenie zasad prawa karnego co do znamion przestępstwa czy też wykroczenia. Okoliczności powyższe ustalił samodzielnie Sąd Rejonowy, a jak sam wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, nie zachodzą przesłanki związania sądu cywilnego orzeczeniem karnym, bowiem tylko prawomocny wyrok skazujący wobec art. 11 k.p.c. wiąże Sąd orzekający w postępowaniu cywilnym.

Sąd Odwoławczy uznał, że okoliczności sprawy wskazywane przez apelującą nie znalazły uzasadnienia w zebranych prawidłowo materiale dowodowym stanowiącym podstawę ustaleń faktycznych, wobec czego należało podzielić stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej, a wobec braku możliwości ustalenia faktycznego poboru z winy strony pozwanej, która nie umożliwiła ustalenia wysokości poboru, Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował zgodnie z żądaniem powódki taryfę nielegalnego poboru przy zastosowaniu stawki określonej pkt 7.2. Taryfy. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż zarzut, że kontrolujący dokonali pomiaru poboru energii elektrycznej nie jest zasadny, albowiem jak wynika wprost z protokołu kontroli, ustalenie wysokości poboru energii na 4,26A było dokonane w ramach kontroli przesyłu energii elektrycznej i wielkości przesyłu w danym okresie czasowym, tj. w momencie kontroli, bez odniesienia tego pomiaru do rzeczywistego czasu pobierania energii elektrycznej przez pozwaną i zakresu tego poboru, który byłby limitowany ilością odbiorników pobierających energię elektryczną w mieszkaniu pozwanej, do których wyszczególnienia nie doszło z jej winy.

Z podanych względów apelacja pozwanej podlegała oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na mocy art.385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108§ 1 k.p.c. w zw. z § 6 ust. 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, obciążając pozwaną w całości kosztami postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś